

besnåget over, at vor Fattiglovgivning ikke er saa human, som den burde være. En anden Klage hører man ogsaa fremfat, nemlig den, at Byrden er uligelig fordelt paa de forskjellige Kommuner. Altsaa, Opgaven ved at behandle vor Fattiglovgivning maa være den, at vi søge at indføre en humanere Fattiglovgivning end den, vi have, uden at den derfor skal blive kostbarere og dyrere for Samfundet og Kommunerne end den nuværende, og for det Andet, at fordele Byrden for de forskjellige Kommuner saa ligeligt som muligt. Foruden disse Spørgsmaal maa man jo stadig have for Øie, at saa faa som muligt komme over paa Fattigvæsenet. Det kan ikke godt ske ved selve Fattiglovgivningen, men jeg tror dog, at Fattiglovgivningen kan bidrage dertil. Vel kan man indrømme, at der er den Svagheit i vor Lovgivning i denne Retning med Hensyn til vort Fattigvæsen, at man i Hensyn til Grundloven ikke kan komme Trængende til Hjælp, før de virkelig ere i en saadan Trang, at de ikke kunne forsørge sig og Sine. Man har bødet paa dette paa andre Maader ved de frie Fattigkasser og ved gjennem Kommunalloven at henlægge Midler til denne Kasse. Altsaa, man har erkjendt, at det var nødvendigt at komme de Fattige til Hjælp, førend de vare kastede over paa det offentlige Fattigvæsen. Men dette Spørgsmaal skal jeg senere komme til at omtale. Det første Spørgsmaal, jeg vil berøre, er det, hvorvidt dette Forslag tilstræber en humanere og retfærdigere Lovgivning med Hensyn til de Trængende i Samfundet end de nuværende gjældende Bestemmelser, og endvidere, hvorvidt det, set fra et økonomisk Synspunkt, lige overfor Samfundet og Kommunerne er heldigere end det nuværende, og for det Tredie, om det lægger Fattigbyrden retfærdigere over paa de forskjellige Kommuner. For at en Lovgivning skal være økonomisk og human, maa man ved denne Fattiglovgivning saavidt muligt have Øie for de forskjellige Indvilder, som ere trængende, og dele dem i Klasser og forsørge dem i Forhold til deres Trang. De mest fremfødte Lovgivninger have jo allerede for mange Aar tilbage søgt at dele de Fattige i forskjellige Klasser og at forsørge dem paa den Maade, som passer bedst baade for de Trængende selv og for Samfundet. Vi have ikke gjort Meget i den Retning. Noget have vi forsøgt, men det er jo dog saa, at man er tilbøjelig til at forsørge de forskjellige Slags Fattige paa en og samme Maade, og det, tror jeg, er en stor Svagheit i vor Lovgivning, og fører til, at en hel Del flere komme over paa

Fattigvæsenet, end der ellers vilde gjøre, dersom man forstod at hjælpe Forhold til Trangen. Ser jeg nu paa det foreliggende Lovforslag, frakket Synspunkt, som jeg her har udtalt, maa jeg erkjende, at det paa flere Punkter er en væsentlig Forbedring fra det nu Bestaaende, men paa andre Punkter er det efter min Opfattelse Tilbagekridt, hvilket jeg beklager. Jeg skal ikke opholde mig ved de enkelte mindre Bestemmelser, som findes i de forskjellige Kapitel, men kun omtale de enkelte Principspørgsmaal, som ere foreslaaede, og som ere væsentlig forskellige fra det nuværende. Med Hensyn til Kapitel I. Om Forsørgelsespligten, da er der ved Forslaget stet en væsentlig Forandring fra det nu Bestaaende. Man har nemlig indført under § 11 en gjensidig Forsørgelsespligt mellem Forældre og Børn. Tidligere har man kjendt det i enkelte Forhold, nemlig ligeoverfor Sinds svage, men derved er man bleven staaende. Nu har man foreslaaet, ligesom Regjeringen tidligere har gjort — jeg tror, det var i 1874, — at de Børn, der kunne forsørge deres trængende Forældre, skulle forsørge dem, naar de komme i Trang, saavidt de have Evne dertil, og omvendt skulle Forældrene forsørge deres Børn ud over 18 Aars Alderen, naar disse komme i Trang. Hvorvidt Forældre og Børn have Evne til gjensidig at forsørge hinanden, beror paa den Opfattelse, som vedkommende Overøvrighed har. Denne skal nærmere bestemme, hvorvidt Forældrene have Raad til at forsørge deres Børn, eller omvendt Børnene have Raad til at forsørge deres Forældre. Efter at have indhentet Oplysninger og faaet Attester navnlig fra Stedets Præst, skal han give Erklæring om, hvorvidt Børnene skulle forsørge deres Forældre, eller omvendt Forældrene deres Børn. Hvorfor jeg betragter det som et Tilbagekridt, navnlig fordi jeg tror, det er at lægge en Klob om Benene paa stræbsomme Folk, baade paa Forældre og Børn. Man kan godt tænke sig, at Forældre, der have lidt og slæbt haardt, medens de opdrage en Børneskold, vente paa, at de, naar Børnene voxe op, blive fri for denne Byrde, og saa kunne komme frem. Have de derimod den Opfattelse, at Børnene ere fødte i Fattigdom, og at selv om de stræbte nok saa haardt og stærkt for at komme fremad, kunde det dog hændes, at enkelte af Børnene maa ty til Fattigvæsenet, og saa have vi dem at forsørge. Det vil forhindre, at Forældrene blive saa stræbsomme, som de nu ere. Det vil faktisk føre til, at man i Stedet for at formindste Fattigbyrden forøger denne, og det Samme kan jo siges om stræbsomme og flittige Børn, der have fattige Forældre, som enten ere i Færd med at ty